

111. Co to jest Łaska uczynkowa?

Łaska uczynkowa jest to pomoc Boża do spełniania dobrych uczynków, potrzebnych do zbawienia.

Łaska uczynkowa oświeca nasz rozum, umacnia naszą wolę w dobrym.

112. W jaki sposób Pan Jezus udziela nam łask?

Pan Jezus udziela nam łask przede wszystkim przez sakramenty św. (Chrystus ustanowił 7 sakramentów)

113. Wymień 7 sakramentów św.

1. Chrzest

2. Bierzmowanie

3. Najświętszy Sakrament

4. Pokuta

5. Namaszczenie chorych

6. Kapłaństwo

7. Małżeństwo

114. Co to jest sakrament?

Sakrament jest to znak widzialny ustanowiony przez Chrystusa, dający nam łaski.

115. Czego Chrystus dokonuje w sakramentach św.?

W sakramentach św. Chrystus oddaje cześć Bogu i zbawia ludzi.

116. Które sakramenty przyjmujemy raz w życiu?

Raz w życiu można przyjąć chrzest, bierzmowanie, i kapłaństwo, bo wyciskają na duszy niezatarty znak szczególnej przynależności do Chrystusa.

< Chrzest >

117. Co to jest chrzest?

Chrzest jest to pierwszy i najpotrzebniejszy sakrament, który gładzi grzech pierworodny, daje nam życie nadprzyrodzone i czyni nas członkami Kościoła.

Pierwszy –bo bez niego nie można przyjąć ważnie żadnych sakramentów.

Najpotrzebniejszy – bo bez niego nie można się zbawić.

Są trzy rodzaje chrztu: chrzest z wody, pragnienia i krwi.

118. Kiedy Pan Jezus ustanowił sakrament chrztu?

Pan Jezus ustanowił sakrament chrztu przed wniebowstąpieniem, mówiąc do Apostołów: *Idźcie i nauczajcie wszystkie narody, udzielając im chrztu w Imię Ojca i Syna i Ducha Świętego (Mt 28,19).*

119. W jaki sposób udziela się chrztu?

Chrztu udziela się przez trzy krotne polanie głowy wodą i wypowiedzenie słów: *Ja ciebie chrzczę w Imię Ojca i Syna i Ducha Świętego.*

120. Co należy zrobić przed przyjęciem chrztu?

Przed przyjęciem chrztu należy złożyć wyznanie wiary i wyrzec się szatana. Przy chrzcie małego dziecka czynią to jego rodzice.

121. Kto udziela (jest szafarzem) chrztu?

Chrztu udziela biskup, kapłan lub diakon. W nagłych wypadkach każdy człowiek, jeśli czyni to w imieniu Kościoła i poprawnie wykonuje znak sakramentalny.

122. Co Chrystus sprawia przez chrzest?

Przez chrzest Chrystus:

- włącza człowieka w swoją śmierć i zmartwychwstanie
- gładzi grzech pierworodny i wszystkie grzechy przed chrztem popełnione
- daje życie Boże, czyli łaskę uświęcającą i prawo do łask uczynkowych
- daje zdolność do życia i działania pod natchnieniem Ducha Świętego za pośrednictwem Jego darów
- wszczepia cnoty nadprzyrodzone oraz zaczątek cnót głównych
- wprowadza nas do Kościoła
- wyciska na duszy niezatarte znamię dziecka Bożego

123. Kto może być chrzestnym?

Chrzestnym może być:

- ten, kto został wybrany przez przyjmującego chrzest lub jego rodziców,
- ukończył 16 lat,
- jest katolikiem bierzmowanym i przyjął sakrament Najświętszej Eucharystii oraz prowadzi życie zgodne z wiarą,
- jest wolny od jakiegokolwiek kary kanonicznej,
- nie jest ojcem lub matką przyjmującego chrzest.

(Podobnie jest w przypadku świadka bierzmowania)

124. Jakie cnoty otrzymujemy na chrzcie św.?

Na Chrzcie św. otrzymujemy cnoty Boskie (nadprzyrodzone) i zaczątek cnót głównych (kardynalnych).

125. Wymień cnoty Boskie (nadprzyrodzone, teologalne).

Wiara, nadzieja, miłość.

126. Co to jest nadprzyrodzona cnota wiary?

Nadprzyrodzona cnota wiary jest to dar otrzymany na chrzcie św., który uzdalnia nas do przyjęcia Objawienia Bożego i do patrzenia na wszystko w jego świetle.

127. Co to znaczy wierzyć?

Wierzyć, tzn. przyjąć Objawienie Boże i odpowiedzieć na nie całym swoim życiem.

128. Jaka powinna być wiara? – Wiara powinna być:

- powszechna (wierzyć w całe objawienie Boże)
- stała (przez całe życie)
- mocna (wierzyć bez wahań)
- żywa (żyć wg. Wiary)
- rozumna (staraj się poznać w co i dlaczego wierzysz)
- apostolska (dziel się wiarą z innymi)

Co pogłębia wiarę chrześcijanina? (czytanie Pisma św., uczestnictwo w sakramentach, modlitwa, słuchanie kazań, katecheza, czytanie ksiązek i czasopism religijnych, a przede wszystkim życie zgodne z nakazami wiary)

129. Kto grzeszy przeciw wierze?

Przeciw wierze grzeszy: ten, kto nie pogłębia swojej wiary, nie rozwiązuje swych wątpliwości. Ciężko grzeszy ten, kto zapiera się wiary.

130. Co to jest nadprzyrodzona cnota nadziei?

Nadprzyrodzona cnota nadziei jest to uzdolnienie, które pomaga nam ufnie i wytrwale zdążać na spotkanie z Chrystusem.

Czego powinniśmy się spodziewać ob. Boga? Pomocy w życiu doczesnym a zwłaszcza łask potrzebnych do zbawienia.

131. Kto grzeszy przeciw nadprzyrodzonej cnocie nadziei?

Przeciw nadprzyrodzonej cnocie nadziei grzeszy ten, kto zuchwale liczy na miłosierdzie Boże lub powątpiewa w miłosierdzie Boże.

Nadprzyrodzoną cnotę nadziei rozwija się przez: akty nadziei, sakramenty św. a zwłaszcza Eucharystię.

Nadprzyrodzoną cnotę nadziei traci się przez rozpacz (Judasz)

132. Co to jest nadprzyrodzona cnota miłości?

Nadprzyrodzona cnota miłości jest to uzdolnienie do miłowania Boga i bliźniego, tak jak Chrystus miłuje.

Co tzn. miłować Boga ponad wszystko? Tzn.. Stawiać Boga na pierwszym miejscu.

Przez co wzrasta nadprzyrodzona cnota miłości? Przez Komunię św. i pełnienie uczynków miłości.

133. Przez co tracimy nadprzyrodzoną cnotę miłości?

Nadprzyrodzoną cnotę miłości tracimy przez grzech śmiertelny.

134. Powiedz akt wiary, nadziei, miłości i żalu. (akty strzeliste)

Akt wiary

*Wierzę w Ciebie Boże żywy
W Trójcy Jedyny prawdziwy
Wierzę w coś objawił Boże
Twe słowo mylić nie może*

Akt miłości

*Boże choć Cię nie pojmuje
Jednak nad wszystko miłuje
Nad wszystko co jest stworzone
Boś Ty dobro nieskończone*

Akt nadziei

*Ufam Tobie boś Ty wierny
Wszchemocny i miłosierny
Dasz mi grzechów odpuszczenie
Łaskę i wieczne zbawienie*

Akt żalu

*Ach żałuje za me złości
Jedynie dla Twej miłości
Bądź miłościw mnie grzesznemu
Do poprawy dążącemu*

135. Wymień cnoty główne (kardynalne).

Są cztery cnoty główne:

- roztropność (zastanów się, czy twoje postępowanie podoba się Bogu)
- sprawiedliwość (oddaj każdemu, co mu się należy)
- wstrzemięźliwość /inna nazwa - umiarkowanie/ (panuj nad sobą)
- męstwo (czyń dobrze mimo trudności, zwyciężaj przeciwności)

< Bierzmowanie >

136. Co to jest bierzmowanie?

Bierzmowanie jest to sakrament, w którym Duch Święty umacnia chrześcijanina, aby swoją wiarę wyznawał mężnie, bronił jej i według niej żył. (inne nazwy: *sakrament dojrzałości chrześcijańskiej, sakrament Ducha Świętego*)

Sakramentu bierzmowania udziela biskup lub wyznaczony przez niego kapłan. Jest on dopełnieniem sakramentu chrztu.

(słowo „bierzmowanie” pochodzi od staropolskiego słowa „bierzmo”. Była to belka umacniająca strop. Celem bowiem bierzmowania jest umocnienie nas w wierze)

137. Co jest znakiem widzialnym sakramentu bierzmowania?

Znakiem widzialnym sakramentu bierzmowania jest włożenie rąk biskupa (lub kapłana), namaszczenie czoła krzyżmem św. i modlitwa.

138. Co to jest Krzyżmo święte?

Krzyżmo święte to mieszanina oliwy i balsamu, poświęcona w Wielki Czwartek przez Ks. Biskupa w Katedrze.

139. Co sprawia Duch Święty w sakramencie bierzmowania?

Duch Święty w sakramencie bierzmowania:

- pomnaża i umacnia w nas łaskę Bożą
- silniej jednoczy nas z Chrystusem i Kościołem
- udziela nam nadprzyrodzonej mocy do apostołowania, abyśmy wiarę mężnie wyznawali, bronili jej i według niej żyli
- pomnaża w nas siedem darów
- wyciska z namię dojrzałego chrześcijanina

140. W jakiej misji Chrystusa bierze udział dojrzały chrześcijanin?

Dojrzały chrześcijanin bierze udział:

- w misji kapłańskiej Chrystusa, bo jego zadaniem jest wspólnie z Chrystusem czcić Ojca i zbawiać ludzi
- w misji prorockiej Chrystusa, czyli głosić wiarę słowem i przykładem
- w misji królewskiej Chrystusa, bo ma czynić dobrze a walczyć ze złem

141. Wymień siedem darów Ducha Świętego.

- Dar mądrości (*aby odróżnić dobro od zła*)
- Dar rozumu(*aby odróżnić prawdę od fałszu*)
- Dar rady (*aby w trudnych wypadkach zawsze wybrać to, co się Bogu podoba*)
- Dar umiejętności (*aby wybrać zawsze najlepszą drogę prowadzącą do Boga*)
- Dar męstwa (*aby odważnie świadczyć o Chrystusie i nie lękać się nawet śmierci*)
- Dar pobożności (*aby wielbić Boga wypełniając Jego świętą wolę*)
- Dar bojaźni Bożej (*aby lękać się grzechu jako największego zła*)

142. Wymień owoce łaski Ducha Świętego:

- 1.miłość
- 2.radość
- 3.pokój
- 4.cierpliwość
- 5.łaskawość
- 6.dobroć
- 7.uprzejmość
- 8.cichość

9.wierność

10. skromność

11.wstrzemięźliwość

12. czystość

143. Co to znaczy apostołować?

Apostołować, to troszczyć się nie tylko o swoje zbawienie, ale i o zbawienie drugich.

144. W jaki sposób chrześcijanin może apostołować?

Chrześcijanin może apostołować przez przykład własnego życia, pouczające słowo, modlitwę, dobre uczynki, a także przez cierpienie i ofiarę. Powinien apostołować wszędzie, gdzie spotka się z bliźnimi. Całe jego życie ma być świadectwem wiary.

< Eucharystia >

145.Co to jest Najświętszy Sakrament?

Najświętszy Sakrament jest to prawdziwe Ciało i prawdziwa Krew Pana Jezusa pod postaciami chleba i wina.

146.Kiedy Pan Jezus zapowiedział ustanowienie Najświętszego Sakramentu?

Pan Jezus zapowiedział ustanowienie Najświętszego Sakramentu po cudownym rozmnożeniu chleba w Kafarnaum. (zob. J 6,51-56)

147.Kiedy i w jaki sposób Pan Jezus ustanowił Najświętszy Sakrament?

Pan Jezus ustanowił Najświętszy Sakrament w Wielki Czwartek podczas Ostatniej Wieczerzy, gdy przemienił chleb w swoje Ciało, a wino w swoją Krew następującymi słowami: „*Bierzcie i jedzcie z tego wszyscy, to jest bowiem Ciało moje, które za was będzie wydane*”; „*Bierzcie i pijcie z niego wszyscy. To jest bowiem kielich Krwi mojej Nowego i Wiecznego Przymierza, która za was i za wielu będzie wylana na odpuszczenie grzechów. To czyńcie na moją pamiątkę*” (Msza św.)

148.Co to jest Msza św.?

Msza św., czyli Ofiara eucharystyczna jest to pamiątka i uobecnienie sakramentalne Ofiary Krzyżowej Pana Jezusa, Jego zmartwychwstania i wniebowstąpienia (Misterium Paschalnego).

149.Czym się różni Msza św. od Ofiary na krzyżu?

Na krzyżu Pan Jezus ofiarował się za nas w sposób krwawy, a we Mszy św. przez posługę kapłana ofiaruje się w sposób bezkrwawy.

150. W jakim celu Pan Jezus ustanowił Eucharystię?

Pan Jezus ustanowił Eucharystię:

-aby pod postaciami chleba i wina z całym Kościołem ofiarować się za nas Ojcu (Msza św.)

-aby stać się naszym pokarmem na życie wieczne (Komunia św.)

-aby wśród nas przebywać

151. Jak dzielimy liturgię Mszy św.?

Liturgię Mszy św. dzielimy na obrzędy wstępne (*pozdrawienie wiernych, akt pokutny i modlitwa dnia*), liturgię słowa, liturgię Eucharystii i obrzędy zakończenia (*błogostawieństwo i rozestanie wiernych*).

152. Co składa się na liturgię słowa?

Na liturgię słowa składają się:

- dwa lub trzy czytania
- śpiew międzylekcyjny
- homilia
- wyznanie wiary
- modlitwa wiernych

153. Co składa się na liturgię Eucharystii?

Na liturgię ofiary składa się;

- przygotowanie darów ofiarnych
- Modlitwa Eucharystyczna
- obrzędy Komunii św.

154. Jak należy uczestniczyć we Mszy św.?

W czasie Mszy św.:

- z wiarą przyjmujemy słowo Boże
- razem z kapłanem składamy Ciało i Krew Pańską i siebie samych w ofierze Bogu Ojcu
- przyjmujemy Chrystusa w Komunii św. by w pełny sposób uczestniczyć we Mszy św.

155. Co sprawia Komunia św.?

Komunia św.:

- łączy nas z Panem Jezusem i wzajemnie między sobą
- oczyszcza nas z grzechów lekkich
- pomnaża łaskę uświęcającą
- osłabia złe skłonności i daje siłę do dobrego

156. Kiedy godnie przyjmujemy Komunię św.?

Komunię św. Przyjmujemy godnie, gdy jesteśmy w stanie łaski uświęcającej. Należy też zachować post eucharystyczny. (1 godz. Przed przyjęciem Komunii św. nic nie jemy ani nie pijemy – *postu nie łamie czysta woda*)

157. Co to jest Komunia św. duchowa?

Komunia św. duchowa jest to żywe i gorące pragnienie przyjęcia Komunii św. ,gdy z jakiegoś powodu nie możemy jej przyjąć sakramentalnie

< Pokuta >

158.Kto zadaje ranę Kościołowi?

Ranę Kościołowi zadaje ten, kto grzeszy.

159. Co to jest grzech?

Grzech jest to świadome i dobrowolne przekroczenie przykazań Bożych lub kościelnych.

160. Na czym polega grzech?

Grzech polega na tym, że człowiek nie ufa Bogu, nie kocha Go i jest Mu nieposłuszny.

161.Kiedy człowiek popełnia grzech ciężki?

Grzech ciężki (śmiertelny) popełnia ten, kto świadomie i dobrowolnie przekracza przykazanie Boże lub kościelne w rzeczy ważnej.

Przez grzech ciężki człowiek traci łaskę uświęcającą.

162.Kiedy człowiek popełnia grzech lekki?

Grzech lekki (powszedni) popełnia ten, kto świadomie i dobrowolnie przekracza przykazanie boże lub kościelne w rzeczy małej, albo w rzeczy ważnej ale nie całkiem świadomie i dobrowolnie.

(grzech zaczyna się od zezwolenia na złe myśli i pragnienia, które nazywamy *pokusami*).

163. Wymień 7 grzechów głównych.

- 1.pycha
- 2.chciwość
- 3.nieczystość
- 4.zazdrość
- 5.nieumiarkowanie w jedzeniu i piciu
- 6.gniew
- 7.lenistwo

164. Wymień grzechy wołające o pomstę do nieba.

- 1.rozmyślne zabójstwo
- 2.grzech sodomski
- 3.uciskanie ubogich, wdów i sierot
4. zatrzymywanie zapłaty

165. Czy wystarczy tylko nie grzeszyć, aby być zbawionym?

Do zbawienia potrzebne są również dobre uczynki i staranie się o cnotę.

166. Kiedy dobry uczynek zasługuje na nagrodę w niebie?

Dobry uczynek zasługuje na nagrodę w niebie, jeżeli jest spełniony w łasce uświęcającej

167. Co to znaczy pokutować?

Pokutować, to odwrócić się od grzechu, a zwrócić się do Boga, czyli nawrócić się.

168. Co to jest Sakrament Pokuty?

Jest to sakrament, w którym kapłan w zastępstwie Chrystusa odpuszcza człowiekowi grzechy po chrzcie popełnione.

169. Kiedy i jakimi słowami ustanowił Pan Jezus Sakrament Pokuty?

Sakrament Pokuty ustanowił Pan Jezus w dzień swojego zmartwychwstania, gdy powiedział do Apostołów: *Weźmijcie Ducha Świętego, którym grzechy odpuszczone są im odpuszczone, a którym zatrzymane są im zatrzymane (J 20,22).*

170. Co Pan Jezus sprawia w Sakramencie Pokuty?

Pan Jezus w sakramencie Pokuty:

- gładzi grzech śmiertelne i powszednie
- odpuszcza karę wieczną i część kary doczesnej
- przywraca lub pomnaża życie Boże (łaskę uświęcającą)
- daje specjalną łaskę do wytrwania w dobrym i zwyciężenia pokus